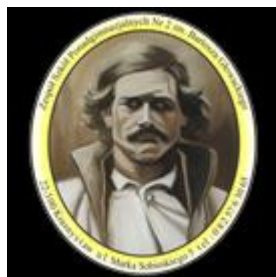

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Bartosza Głowackiego w Krasnymstawie
SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Szkolny Program Wychowawczy

**Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2
im. Bartosza Głowackiego w Krasnymstawie**

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był a nie tylko więcej miał,
aby więc przez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być
nie tylko z drugim, ale i dla drugich”*

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

Rok szkolny 2015/2016

Spis treści

Wstęp.....	3
Podstawa prawna.....	4
Misja szkoły.....	4
Wizja szkoły	4
Model absolwenta.....	5
Cele wychowawcze szkoły.....	6
Strategie działań wychowawczych.....	6
Sposoby realizacji.....	7
Struktura programu.....	8
Zadania wychowawcy klasy.....	8
Zadania w zakresie pracy wychowawczej realizowane przez nauczycieli przedmiotów.....	9
Zasady współpracy z rodzicami.....	10
Zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym.....	11
Ewaluacja programu.....	11
Załączniki do programu wychowawczego.....	11

WSTĘP

Program wychowawczy to zaplanowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, to stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i społecznego, rozumianego jako współpraca i współistnienie w grupie społecznej, w sposób, który umożliwia rozwój i realizację własnych potrzeb. Program zmierza do wyposażenia ucznia w taką wiedzę i umiejętności, aby rozumiał, prawidłowo interpretował i umiejętnie stosował obowiązujące normy, aby mógł zbudować twórczą i dojrzałą osobowość o odpowiedniej hierarchii wartości.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym dziecka jest rodzina. To rodzice powinni zapewnić mu poczucie bezpieczeństwa, miłości, troski oraz równowagi emocjonalnej. Również w rodzinie dziecko poznaje, czym jest dobro, sprawiedliwość i zaufanie do drugiego człowieka, uczy się poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych. Rodzice wprowadzają dziecko w życie społeczne, w świat kultury, wartości moralnych.

Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele wspierają rodziców w dziele wychowania, nie ponoszą zatem całkowitej odpowiedzialności za to dzieło. Kierunek działalności wychowawczej w naszej szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców.

Wychowanie w szkole nie jest sprawą odrębną ani też dodatkową, stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela. Szkoła jednak tylko wspiera rodziców w wychowaniu. Stąd też nie może jedynie na szkole spoczywać odpowiedzialność za realizację wszystkich możliwych zadań wychowawczych. Nauczyciele przede wszystkim dbają o atmosferę w klasie, która sprzyja temu, aby uczniowie poznawali się, budowali prawidłowe relacje i więzi, podejmowali różnorodne role, współpracowali ze sobą, ustalili wspólne wartości i normy. Szkoła wypracowuje swoje zasady zachowania, których, decydując się na naukę w niej, uczniowie i rodzice powinni przestrzegać.

Chcemy aby nasi uczniowie w swoim postępowaniu dążyli do prawdy, potrafili dokonać hierarchizacji wartości, kierowali się wartościami moralnymi w dokonywaniu wyborów, byli świadomi życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych, dążyli do wszechstronnego rozwoju osobowości, umieli budować klimat wzajemnego zaufania, byli otwarci na europejskie i światowe wartości kultur

Program wychowawczy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 posiada własny charakter i świadczy o społeczności szkolnej. Powstał on po przeprowadzeniu analizy potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Program integruje uniwersalne wartości programowe przez kadre szkoły. Jego dopełnieniem jest statut szkoły i program profilaktyczny.

PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczy szkoły jest dokumentem, który określa działalność edukacyjną placówki w zakresie wychowania, realizowaną przez wszystkie osoby zaangażowane w pracę wychowawczą szkoły.

Podstawy prawne szkolnego programu wychowawczego zawarte są w następujących aktach prawnych i dokumentach:

- Konstytucja RP
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja Praw Dziecka
- Ustawa o systemie oświaty
- Karta Nauczyciela
- Statut Szkoły
- Rozporządzenie MENiS z 15.02.1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego
- Rozporządzenie MEN z 30.04.2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła działa na rzecz dobra ucznia. W tym celu współpracuje ze wszystkimi stronami uczestniczącymi w procesie wychowania: rodzice – uczeń – szkoła – środowisko

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Człowieka i Podstawowych Wolności.

WIZJA SZKOŁY

1. Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, wartości humanistycznych, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.
2. Kultuwujemy tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo-wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych (tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów), a także na dalszy ich los.
3. Pracujemy z młodzieżą w oparciu o nowoczesne programy kształcenia ogólnego i stosujemy efektywne technologie nauczania.

4. Przygotowujemy młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych.
5. Ścisłe współdziałamy z rodzicami (którzy są najlepszymi sojusznikami nauczycieli, zwłaszcza wychowawców) oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju.
6. Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich bezpośrednich „klientów” szkoły)

MODEL ABSOLWENTA

Całej kadrze pedagogicznej przyświeca cel pracy wychowawczej ukierunkowanej na przygotowanie młodzieży do podjęcia wyzwań stawianych jej przez świat dorosłych. Zależy nam na tym, aby człowiek był jak najlepiej przygotowany do samodzielnego życia, dokonywania właściwych ocen i wyborów.

Dlatego absolwent jawi się jako młody człowiek:

- wierny ideałom i podstawowym wartościom ogólnoludzkim;
- znający historię i kulturę własnego kraju, odpowiedzialny za jego rozwój, przyszłość oraz pozycję wśród innych narodów;
- potrafiący spożytkować swoje indywidualne możliwości, zdolności i talenty, mający motywację do ciągłego kształcenia się i pracy nad sobą;
- przygotowany do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości – śmiały w dążeniu do sukcesów i podejmowania ryzyka, przeświadczony, że sukces można osiągnąć tylko wtedy, gdy podejmie się próbę i walczy z przeciwnościami;
- nastawiony na orientację „być” a nie „mieć”;
- użyteczny w prorodzinnej i prospołecznej postawie;
- wrażliwy na piękno otaczającej go natury i wytworów ludzkich (szeroko rozumianej kultury);
- w pełni odpowiedzialny za swoje czyny, słowa, konsekwentny w działaniu, posiadający umiejętności samokontroli i modyfikowania swoich błędnych decyzji;
- śmiały w wygłaszaniu swych poglądów i ich obronie, potrafiący zabierać głos i przemawiać (jest to kluczowa umiejętność w dalszej karierze człowieka);
- odpowiedzialny za własną naukę, zdobyte zawodu i wybranie własnej drogi życiowej;
- znający języki obce i inne kultury;
- odnoszący się z szacunkiem do innych, ale również żądający szacunku dla siebie w środowisku rodzinnym i szkolnym – w przyszłości w środowisku zawodowym;
- o dużej wrażliwości, ale i umiejętności opanowywania emocji;
- umiejący krytycznie i obiektywnie oceniać aktualną rzeczywistość, w tym środowisko w którym żyje, myślący innowacyjnie i próbujący na miarę jego możliwości zmieniać zastaną rzeczywistość na lepszą;
- przestrzegający prawa i norm moralnych, niezależnie od tego, w jakich układach społecznie przyjdzie mu żyć;
- umiejący uwalniać sądy i oceny spod wpływu emocji, a jednocześnie umiejący kierować własnymi emocjami;
- nadający wyrazną postać własnym przekonaniom i decyzjom;
- poszukujący prawdziwych wartości (wiedza, mądrość, prawda, sprawiedliwość, odwaga, piękno, miłość, godność...), traktujący w/w wartości jako absolutne i uniwersalne;
- w swoim postępowaniu kierujący się zarówno rozumem, jak i emocjami;

- potrafiący rozważnie oceniać pokusy płynące ze świata oraz bezpośrednio otoczenie i dystansować się wobec nich;
- posiadający ukształtowane zasady moralne i rozróżniający zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swoim życiu; odpowiedzialny i prawdomówny, umiejący przyznać się do błędów i przeprosić za nie;
- którego cechuje wysoka kultura osobista, połączona z wrażliwością na krzywdę innych, życzliwy i uczynny, nie odmawiający pomocy potrzebującym jego wsparcia;
- otwarty na innych i tolerancyjny;
- rozwijający swoje zainteresowania i możliwości, konsekwentnie realizujący stawiane mu zadania, potrafiący myśleć twórczo, dojrzały intelektualnie, ciekawy świata, interesujący się tym co nowoczesne, ale jednocześnie odnoszący się z szacunkiem do przeszłości i tradycji;
- potrafiący działać w grupie przyjmując współodpowiedzialność za efekt tej pracy;
- potrafiący samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy, wykazujący chęć i umiejętność samokształcenia, potrafiący wykorzystywać w życiu doświadczenia nabyte w szkole i poza nią.

CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Chcemy, aby w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 były realizowane następujące cele wychowawcze:

1. Dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w wymiarze intelektualnym, duchowym, moralnym, estetycznym, społecznym, emocjonalnym i zdrowotnym.
2. Ukierunkowanie osobowości ucznia na poszukiwanie i tworzenie prawdy, dobra i piękna w świecie, kreowanie wartości.
3. Budzenie wrażliwości, nauka różnicowania wartości etycznych, moralnych, ich hierarchizacji, dokonywania wyborów oraz wewnętrzznego doskonalenia się.
4. Kreowanie wzorców postawy społecznej poprzez wzbudzanie szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, narodu, państwa, kształtowanie postaw patriotycznych, dbałości o dobrze pojętą tolerancję.
5. Poszanowanie godności życia ludzkiego, godności własnej i drugiego człowieka.
6. Ukierunkowanie ucznia do świadomego wyboru własnej drogi życiowej, odnalezienia własnego miejsca w świecie i osiągnięcia celów życiowych poprzez rzetelną i uczciwą pracę.
7. wspieranie rodziny w zakresie działań opiekuńczo-wychowawczych poprzez ujednolicanie systemów wychowawczych, przekazywanie wiedzy pedagogicznej rodzicom.

STRATEGIE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Diagnoza sytuacji ucznia podstawą do skutecznych działań wychowawczych.

- Warunkiem skuteczności działań wychowawczych jest rzetelne rozpoznawanie sytuacji wychowanka.
- Diagnozowanie pojedynczego ucznia z klasy obejmuje gromadzenie informacji opisujących ogół czynników organicznych i psychicznych dających mu szansę lub zagrażających jego rozwojowi:

- Zapoznanie się z dokumentacją lekarską informującą o stanie zdrowia ucznia, ewentualnych zaburzeniach w jego funkcjonowaniu, schorzeniach i trwałych defektach.
- Poznanie różnych cech temperamentu oraz tych postaw, które utrudniają lub ułatwiają nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, a także prawidłowe funkcjonowanie społeczne.
- Zdobywanie informacji o elementach osobowości determinującej proces uczenia się, takich jak: inteligencja, pamięć, zdolność do koncentracji itp.
- Rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień, preferencji oraz hierarchii potrzeb- jako elementów pozwalających na budowanie wewnętrznych motywacji do samorozwoju (samokształcenia).

2. Diagnozowanie zbiorowości uczniów klasy jako grupy społecznej.

- Rozpoznawanie pozycji poszczególnych uczniów w strukturze społecznej klasy we wstępnej fazie kształtowania się społeczności klasowej.
- Obserwowanie kolejnych faz procesu przekształcania się grupy formalnej w „paczkę” dobrych kolegów.
- Pozyskiwanie informacji o ustalających się rolach (lub ewentualnej ich dynamice) w grupie klasowej w tym przywódcy lub „kozła ofiarnego” czy „brzydkiego kaczątka”.
- Dokonywanie badań pozwalających na określenie struktury grupy i jej dynamiki.

3. Diagnozowanie elementów środowiska społeczno-kulturowego ucznia (jego rodziny, przyjaciół, środowiska lokalnego).

- Zapoznanie się z sytuacją rodzinną ucznia (stan materialny, formalno-prawny, kulturalny).
- Poznanie indywidualnego warsztatu pracy domowej ucznia (warunków lokalnych, wyposażenia, organizacji życia rodziny).
- Pozyskiwanie informacji o rodzaju grupy koleżeńskiej, ewentualnej przynależności do grup subkulturowych, ruchów społecznych i innych ugrupowań młodzieżowych.
- Rozpoznawanie ewentualnych wpływów negatywnych lub pozytywnych środowiska lokalnego.

SPOSOBY REALIZACJI

W jak najpełniejszym osiągnięciu zamierzonych celów wychowawczych będziemy stosować następujące metody i techniki:

- dyskusje nad problemami i zagadnieniami moralnymi, społecznymi i politycznymi;
- dyskusje i pogadanki na temat problemów klasy, szkoły, środowiska;
- spotkania z psychologiem szkolnym oraz zaproszonymi gośćmi (specjalistami);
- zajęcia i spotkania pozalekcyjne;
- uczestnictwo w uroczystościach państwowych na szczeblu lokalnym;
- organizowanie uroczystości szkolnych;
- organizowanie wycieczek szkolnych;
- udział w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych;

- rozmowy indywidualne z uczniami;
- redagowanie gazetek szkolnych, prowadzenie strony internetowej szkoły;
- podejmowanie akcji charytatywnych;
- metody aktywizujące;
- wdrażanie programów profilaktycznych i promocji zdrowia;
- projekcje filmów edukacyjnych, metody audiowizualne;
- udział w spektaklach teatralnych, zwiedzanie muzeów i wystaw;
- wychowanie sytuacyjne;
- ankiety i kwestionariusze;
- system nagród i kar zgodnie ze Statutem szkoły

Harmonogram działań wychowawczych zawarty jest w załączniku nr 1.

STRUKTURA PROGRAMU

Wychowanie winno przenikać cały proces dydaktyczny. W realizację programu wychowawczego powinni włączyć się wszyscy nauczyciele uczący w szkole, psycholog, personel oraz rodzice uczniów. Przy realizacji tego programu nie chcemy ograniczać się jedynie do godzin wychowawczych, ale zagadnienia programowe wkomponować w tematykę zajęć przedmiotowych w każdej klasie oraz w relacje osobiste ucznia i nauczyciela.

Program wychowawczy został tak utworzony by był programem elastycznym. Każdy wychowawca może decydować, które z wymienionych celów zaakcentuje mocniej, a które słabiej – w zależności od etapu edukacyjnego i aktualnej sytuacji. Ujęcie takie pozwoli również wychowawcy zachować osobisty styl wychowania oraz dostosować zakres haseł programowych i metod do etapu rozwoju uczniów. Dlatego na początku każdego roku szkolnego wychowawca opracuje plan pracy dla klasy wynikający z niniejszego programu.

Klasowe programy wychowawcze będą stanowiły załączniki do programu wychowawczego.

ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

Wychowanie to jeden z podstawowych wymiarów pracy każdego nauczyciela. Szczególna rola przypada jednak wychowawcy klasy, który poza nauczaniem swojego przedmiotu realizuje zadania planu wychowawczego szkoły.

Do obowiązków nauczyciela wychowawcy należy:

1. Sporządzanie planu pracy wychowawcy i tematyki godzin wychowawczych według następujących zasad:
  - a) wybrać zagadnienia z poszczególnych obszarów programu wychowawczego;
  - b) wybrać zagadnienia z obszarów szkolnego programu profilaktycznego.
2. Tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się, przygotowanie do życia w społeczeństwie i rodzinie.
3. Diagnostowanie i uwzględnianie potrzeb ucznia w podejmowaniu działań wychowawczych i edukacyjnych.
4. Dostosowanie tematyki godzin wychowawczych do aktualnych wydarzeń, zainteresowań, potrzeb oraz możliwości ucznia.
5. Ustawiczna kontrola frekwencji oraz ciągła praca nad zmniejszaniem absencji.
6. Orientacja w trudnościach ucznia dotyczących nauki.

7. Otoczenie szczególną troską uczniów sprawiających problemy wychowawcze.
8. Współpraca ze specjalistami świadczącymi pomoc w zakresie zdrowotnym, profilaktycznym, uzależnień.
9. Współdziałanie z innymi nauczycielami uczącymi i koordynacja ich działań wychowawczych, zwłaszcza wobec uczniów, którym potrzebna jest pomoc indywidualna (z trudnościami lub szczególnie zdolnymi).
10. Inspirowanie i wspomaganie pozytywnych działań zespołowych.
11. Rozbudzanie zainteresowań i potrzeb ucznia.
12. Motywowanie ucznia do nauki i zachęcanie do pracy nad sobą.
13. Pozytywne nastawienie do rozwiązywania problemów i realizacji oczekiwań ucznia.
14. Pomoc uczniom w rozwiązywaniu konfliktów drogą dialogu i negocjacji.
15. Stworzenie klimatu zaufania, poczucia bezpieczeństwa, wzajemnej akceptacji i przyjaźni.
16. Utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami w celu poznania sytuacji ucznia.
17. Okazywanie pomocy rodzicom w działaniach wychowawczych, a także włączenie ich w życie klasy i szkoły.
18. Informowanie rodziców o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach i osiągnięciach.
19. Planowanie i organizowanie wspólnie z uczniami i ich rodzicami różnych form życia zespołowego rozwijającego jednostkę i integrującego zespół klasowy.

ZADANIA W ZAKRESIE PRACY WYCHOWAWCZEJ REALIZOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW

1. Kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartościach wyniesionych z domu
2. Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej.
3. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej
4. Przygotowanie do życia we współczesnym świecie.
5. Kształcenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych i przeciwstawiania się im.
6. Kształtowanie postawy dbałości o środowisko przyrodnicze.
7. Kształtowanie odruchu spontanicznej pomocy osobom potrzebującym, w tym przeciwdziałania skutkom wypadków oraz podejmowania działań charytatywnych.
8. Kształtowanie postawy wyrażającej szacunek dla wartości demokratycznych i humanistycznych, również poprzez wyrabianie świadomości i kultury prawnej.
9. Pogłębianie szacunku dla dorobku cywilizacyjnego ludzkości, w tym poszanowania tradycji historycznych i symboli narodowych własnej ojczyzny i innych narodów.
10. Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze.
11. Kształtowanie postawy sprzeciwu wobec przemocy, postawy poszanowania wartości życia, godności ludzkiej, wolności i odpowiedzialności oraz prawdy.
12. Umacnianie postawy tolerancji i otwartości wobec odmiennych przekonań, postaw i systemów wartości, praw mniejszości narodowych, politycznych, religijnych.
13. Wdrożenie do zachowań prozdrowotnych, a w szczególności utrwalenie nawyków racjonalnego odżywiania się i rekreacji ruchowej.
14. Rozbudzanie krytycyzmu, poszanowania faktów, kształcenie umiejętności rzetelnego formułowania ocen i opinii.
15. Kształcenie umiejętności organizowania własnej nauki, własnej pracy poprzez systematyczność, staranność, dokładność oraz uporządkowanie w działaniu.
16. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych.

17. Rozwijanie umiejętności logicznego myślenia i wyciągania wniosków, wdrażanie do uzasadnień.
18. Wdrażanie do uzasadnień.
19. Kształcenie skuteczności i konsekwencji w realizacji założeń, a szczególnie uczenie wytrwałości w wysiłku umysłowym.
20. Kształtowanie dbałości o kulturę i precyzję wypowiedzi.
21. Udzielanie porad i informacji w sprawach dalszego kształcenia młodzieży.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

1. Szkoła współdziała z rodzicami w sprawach kształcenia, wychowania i profilaktyki.
2. Rodzice mają obowiązek wskazać prawnego opiekuna dziecka w przypadku wyjazdu zarobkowego za granicę i poinformować o zaistniałym fakcie szkołę.
3. w ciągu jednego roku szkolnego szkoła organizuje, co najmniej cztery zebrania z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów każdej klasy w celu wymiany informacji na tematy wychowawcze i edukacyjne.
4. Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów rozpoczynających cykl kształcenia szkoła organizuje wstępne spotkanie w celu zaznajomienia ich z podstawowymi zasadami obowiązującymi w szkole, a przede wszystkim:
  - edukacyjno – wychowawczymi zadaniami i wymaganiami szkoły związanymi z określonym cyklem kształcenia.
  - zasadami oceniania, klasyfikowania, promowania i egzaminowania uczniów
  - informowania o egzaminach zewnętrznych kończących edukację.
5. Oprócz stałych spotkań, szkoła w każdym czasie zapewnia wszystkim rodzicom (prawnym opiekunom) możliwość uzyskania:
  - informacji na temat zachowania i postępów lub trudności w nauce ucznia,
  - informacji i porad w sprawach wychowania, profilaktyki i dalszego kształcenia dziecka.
6. Wychowawcy klasy i inni nauczyciele utrzymują kontakty z rodzicami poprzez:
  - rozmowy w czasie zebrań i spotkań,
  - indywidualne rozmowy w szkole na życzenie rodziców odbywające się wg. terminarza dyżurów pedagogicznych, ustalonych na początku roku (zgodnie z „Harmonogramem dyżurów nauczycielskich”),
  - indywidualne rozmowy na zaproszenie wystosowane przez szkołę, rozmowy telefoniczne i korespondencje,
  - zebranie z rodzicami maturzystów na początku roku szkolnego, w którym kończą naukę.
7. W niecierpiących zwłoki sprawach edukacyjno – wychowawczych szkoła podejmuje również inne działania w celu skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) określonego ucznia.

ZASADY WSPÓŁPRACY ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

1. Współpraca z instytucjami społeczno – prawnymi (sąd, prokuratura, policja, OPS, PPP);

- wykonywanie zaleceń sądu i prokuratury wobec ucznia na terenie szkoły;
- opiniowanie uczniów;
- spotkania z kuratorami społecznymi sprawującymi dozór nad uczniami;
- spotkania i pogadanki z udziałem przedstawicieli policji i organizacji społecznych;
- stały kontakt z PPP;
- organizowanie zbiórek pieniędzy na dzieci potrzebujące pomocy;
- wzajemne wspieranie działań zmierzających do niesienia szeroko rozumianej pomocy uczniom i ich rodzicom;

2. Współpraca z zakładami pracy:

- możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu przez uczniów,
- dbałość o właściwy rozwój zawodowy i intelektualny uczniów,
- spotkania z przedsiębiorcami i przedstawicielami zakładów pracy;

EWALUACJA PROGRAMU

1. Program wychowawczy naszej szkoły jest dokumentem otwartym. Będzie on podlegał ewaluacji zgodnie z pojawiającymi się potrzebami i w wyznaczonych obszarach.
2. Informacje o realizacji programu będą uzyskiwane poprzez:
  - obserwację i ocenę zachowań uczniów;
  - rozmowy z uczniami;
  - konsultacje z rodzicami;
  - sondaż wśród uczniów, nauczycieli, rodziców, analizę własnych dokonań;
  - analizę dokumentacji szkolnej;
3. Ewaluacji programu dokona zespół powołany przez dyrektora szkoły.
4. Program wychowawczy będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.

ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Harmonogram działań wychowawczych
2. Szczegółowe, tematyczne działy wychowawcze
3. Klasowe programy wychowawcze.

ZAŁĄCZNIK NR 1

	TYPY DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI
1.	Zapoznanie rodziców i uczniów ze statutem, Programem Wychowawczym Szkoły, WSO, Szkolnym Programem Profilaktycznym	Początek roku szkolnego
2.	Bieżące informowanie rodziców o osiągnięciach, trudnościach w nauce lub zachowaniu ucznia	Systematycznie przez cały rok szkolny
3.	Organizowanie zebrań śródkresowych i semestralnych	Listopad Styczeń Kwiecień
4.	Ankiety diagnozujące potrzeby ucznia i pracę szkoły	Maj Wrzesień
5.	Zajęcia z psychologiem	W miarę potrzeb
6.	Organizowanie spotkań typu uczeń – nauczyciel - rodzic	W miarę potrzeb
7.	Uruchomienie systemu pomocy w przypadkach trudnych i patologicznych/zasiłki losowe/rozmowy z psychologiem szkolnym, skierowanie do poradni psychologiczno-pedagoicznej	W miarę potrzeb
8.	Organizowanie życia klasy – obchody świąt, imprezy klasowe, zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, imieniny, wyjścia do kina	Cały rok zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych
9.	Egzekwowanie właściwego stroju na lekcjach wf i uroczystościach	Cały rok
10.	Wychowanie sytuacyjne na lekcjach, w czasie przerw, na wycieczkach, w kinie itp.	Cały rok
11.	Dbłość o kulturę języka i poprawność posługiwania się poprawną polszczyzną	Cały rok
12.	Egzekwowanie kultury bycia na co dzień oraz podczas korzystania z dóbr kultury	Cały rok
13.	Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, filharmonii, muzeum	Cały rok
14.	Wycieczki edukacyjne, krajoznawcze oraz zagraniczne	Cały rok
15.	Egzekwowanie obowiązków ucznia: <ul style="list-style-type: none"> • rozliczanie z frekwencji • zadania dyżurnych • udział w uroczystościach szkolnych • kontrola obuwia	Cały rok
16.	Kontakt z higienistką szkolną	Cały rok
17.	Zajęcia pozalekcyjne - kółka zainteresowań	Cały rok
18.	Akcje charytatywne	W miarę potrzeb
19.	Wybory do samorządu uczniowskiego i klasowego	Wrzesień
20.	Akcje, apele dotyczące profilaktyki uzależnień	Październik Kwiecień
21.	Sprzątanie świata – udział w akcji	Zgodnie z terminem
22.	Prezentacja dorobku szkoły	Kwiecień Maj

23.	Prowadzenie dokumentacji szkoły: Kronika Szkoły, gazetki, strona Internetowa szkoły	Cały rok
24.	Zajęcia integracyjne: <ul style="list-style-type: none"> • spotkania klasowe • wieczornice • dyskoteki szkolne • opłatek szkolny	Cały rok
25.	Reprezentacja szkoły na zewnątrz: <ul style="list-style-type: none"> • zawody sportowe • olimpiady, konkursy • działalność w organizacjach pozaszkolnych • imprezy otwarte	Cały rok
26.	Dbłość o estetykę wewnątrz i wokół szkoły: <ul style="list-style-type: none"> • gazetki szkolne • drobne prace porządkowe, remontowe • ukwiecanie terenu	Cały rok
27.	Rozgrywki sportowe	Zgodnie z kalendarzem
28.	Typowanie uczniów do Nagrody Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej, Starosty	Czerwiec
29.	Zabawy nie wynikające z kalendarza imprez szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> • Andrzejkki • Mikołajki • Walentynki • Dzień Chłopaka • Dzień Kobiet	W miarę potrzeb
30.	Współpraca z innymi szkołami w zakresie przygotowania uroczystości szkolnych	Cały rok
31.	Projekcje filmów przyrodniczych, z profilaktyki uzależnień, fabularnych lub dokumentalnych związanych z tematyką	Cały rok
32.	Udział w olimpiadach i konkursach zewnętrznych	Cały rok

ZAŁĄCZNIK NR 2

SZCZEGÓŁOWE TEAMTYCZNE DZIAŁY WYCHOWAWCZE

KLASY PIERWSZE

DZIAŁ I	
ORGANIZACJA ZESPOŁU KLASOWEGO I ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI UCZNIÓW	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Organizacja pracy i życia szkoły</i> • <i>Poznajemy się – autoprezentacja</i> • <i>Wybory do samorządu klasowego</i> • <i>Prawa i obowiązki uczniów naszej szkoły</i> • <i>Integracja zespołów klasowych - jesteśmy zespołem klasowym – co to znaczy?</i> • <i>Co mogą i czego oczekują ode mnie nauczyciele?</i> • <i>Czego mogę spodziewać się na egzaminie maturalnym</i> • <i>Zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i na terenie przyszkolnym</i> • <i>Trening adaptacyjny: wzajemne poznanie się, budowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania w klasie, wzmacnianie poczucia więzi klasowej</i>	<p><i>Adaptacja uczniów w szkole:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie sytuacji uczniów /materiałnej, rodzinnej, zdrowotnej, dojeżdżających, mieszkających w internacie/ i otoczenie opieką 2. Zapoznanie ucznia z nową szkołą/ budynek, grono pedagogiczne, personel pomocniczy oraz organizacją życia szkoły /ceremonia, organizacje/ 3. Organizacja zespołu klasowego 4. Integracja zespołu klasowego: Warsztaty z udziałem psychologa szkolnego 5. Wspólna zabawa z klasami pierwszymi „Otrzęsiny”
DZIAŁ II	
WSZECHSTRONNY ROZOWÓJ UCZNIĄ	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Higiena pracy umysłowej</i> • <i>Jestem wzrokowcem czy słuchowcem – poznajemy swoje predyspozycje</i> • <i>Co to znaczy być asertywnym?</i> • <i>Moje lęki i niepokoje</i> • <i>Jak sobie radzić ze wstydem?</i> • <i>Rola autorytetu w życiu młodego człowieka</i> • <i>Nie bój się porażki – ona również kształci</i> • <i>Marzenia czasem się spełniają</i> • <i>Powiedz mi co czytasz a powiem ci kim jesteś</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pozytywnych postaw uczniowskich: kształtowanie osobowości ucznia zwłaszcza takich cech jak: dyscyplina, pracowitość, odpowiedzialność, koleżeństwo, właściwy stosunek do nauczycieli i personelu 2. Rozwój intelektualny ucznia poprzez wdrażanie do samodzielnego zdobywania wiedzy: propagowanie i rozwijanie czytelnictwa, zapoznanie ucznia z techniką pracy umysłowej, wyrabianie umiejętności samodzielnego myślenia, analizowania,

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Umiem rozwiązywać testy</i> • <i>Zdrowy styl życia – teoria i praktyka</i>	wnioskowania o uogólniania
DZIAŁ III KSZTAŁTOWANIE KULTURY OSOBISTEJ UCZNIĄ	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Przyjaźń i szacunek – norma czy rzadkość?</i> • <i>Podstawy szkolnego savoir - vivre'u</i> • <i>Nasze zainteresowania kulturalne</i>	<p>1.Kształtowanie pozytywnych postaw uczniowskich przez: wdrażanie do świadomego stosowania regulaminu ucznia poprzez dyskusję na lekcjach wychowawczych, konsekwentne przestrzeganie praw i obowiązków, egzekwowanie odpowiedniego stroju na uroczystościach i lekcjach w-f,</p> <p>2.Kształtowanie umiejętności oceny i samooceny przez wspólne omawianie bieżącego życia klasy</p> <p>3.Kształtowanie prawidłowych nawyków życia codziennego przez: zasady zachowania w różnych okolicznościach, wyrabianie właściwego stosunku do drugiego człowieka.</p>
DZIAŁ IV OCHRONA PRZED NEGATYWNYM WPLYWEM MEDIOW I SEKT	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Niewolnicy mody – jaki wpływ ma na nas reklama</i> • <i>Kultura a subkultura</i> • <i>Sekty są wśród nas</i> • <i>Media-najbardziej rozpowszechniony nałóg</i>	<p>1.Zachowanie postawy dystansu i krytycyzmu wobec informacji przekazywanych przez media.</p> <p>2.Ukierunkowanie uczniów na właściwy wybór poprzez: dyskusje na lekcjach wychowawczych i lekcjach religii, spotkania z pracownikami poradni, filmy edukacyjne</p>
DZIAŁ V PRZECIWDZIAŁANIE PATOLOGIOM SPOŁECZNYM ?ALKOHOLIZM, NARKOMANIA, PRZESTĘPCZOŚĆ/	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uzależnienia – problem ludzi słabych</i> • <i>Jak podejmować świadome decyzje w sprawie używek</i> • <i>Co zrobić ze swoją złością?</i> • <i>Co to jest agresja?</i> • <i>Możemy kontrolować swoją agresję</i> • <i>Komu mogę zaufać</i>	<p>1.Troska o bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne i fizyczne młodych przez działalność profilaktyczną, wyrabianie ambicji, silnej woli, kształtowanie świadomości szkodliwości nałogów</p> <p>-akcje antynikotynowe</p> <p>-środki wizualne/broszury, plakaty, filmy</p> <p>- stworzenie atmosfery życzliwości i spokoju</p> <p>-konsekwentne stosowanie regulaminu szkoły</p>

DZIAŁ VI	
WYCHOWANIE REGIONALNE I PATRIOTYCZNE	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Polska we współczesnym świecie</i> • <i>Co powinniśmy wiedzieć o życiu w zjednoczonej Europie?</i>	<p>1. Śledzenie życia w kraju i za granicą w toku zajęć dydaktycznych przez korzystanie ze środków masowego przekazu /audycje, artykuły)</p> <p>2. Kształtowanie charakteru młodego człowieka przez: ślubowanie I klas, omówienie problemu</p>

DZIAŁ VII	
WYCHOWANIE DO WARTOŚCI	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wartości, którymi chciałbym kierować się w życiu</i> • <i>Rola autorytetu w życiu młodego człowieka</i> • <i>Czy potrafimy być tolerancyjni?</i> • <i>Plotka – czyj to problem?</i>	<p>1. Poznanie samego siebie poprzez: tematykę poruszaną na godzinach wychowawczych, różne momenty wychowawcze, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, samoocenę i ocenę zachowania</p> <p>2. Wyrabianie wśród uczniów postawy szacunku do każdego człowieka poprzez: - dyskusję i dialog - współpracę z rodzicami - lekturę, film, wypracowania - naukę religii - rekolekcje wielkopostne - zachęcanie do pracy nad sobą</p>

DZIAŁ VIII	
AUTOKREACJA, PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA ZAWODOWEGO I CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU PUBLICZNYM	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak wybrać zawód aby znaleźć pracę w naszym regionie?</i> • <i>Nauka, zawód, praca - wszystko w moich rękach</i>	<p>1. Kształtowanie modelu wzorowego ucznia poprzez: kształtowanie osobowości ucznia według wartości wybranych przez szkołę, rozwijanie zainteresowań ucznia</p> <p>2. Orientacja zawodowa poprzez: zwrócenie uwagi na zdolności i ich rolę w wyborze zawodu, zapoznanie z rynkiem pracy, perspektywami, uświadomienie predyspozycji potrzebnych do wykonywania danego zawodu</p>

DZIAŁ IX

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Partnerstwo w życiu rodzinnym</i> • <i>Miłość czy zakochanie</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie potrzeby więzi uczuciowej 2. Podkreślanie empatii w kontaktach z drugim człowiekiem 3. Rozpatrywanie płci w aspektach biologicznym, psychicznym, społecznym 4. Ukazanie roli rodziny w życiu człowieka 5. Zapoznanie z problematyką życia uczuciowego i erotycznego poprzez film, książkę, spotkanie ze specjalistą od wychowania prorodzinnego.

KLASY DRUGIE I TRZECIE

DZIAŁ I

ORGANIZACJA ZESPOŁU KLASOWEGO I ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI UCZNIÓW

Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wybór samorządu klasowego</i> • <i>Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły</i> • <i>Normy regulujące życie szkoły</i> • <i>Określenie praw i obowiązków ucznia oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania</i> • <i>Omówienie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią</i> • <i>Nasze wybory i ich konsekwencje</i> • <i>Udział w przygotowaniu imprez, konkursów oraz pracach społecznie – użytecznych</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zespołu klasowego 2. Kształtowanie pozytywnych postaw uczniowskich poprzez: wdrażanie do świadomego stosowania regulaminu przez dyskusje na lekcjach wychowawczych, konsekwentne przestrzeganie praw i obowiązków 3. Kształtowanie umiejętności oceny i samooceny przez wspólne omawianie bieżącego życia klasy

DZIAŁ II

WSZECHSTRONNY ROZWOJ UCZNIĄ

Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uczucia, potrzeby, myśli i empatia</i> • <i>Jak umiejętnie przyjmować krytykę</i> • <i>Nieśmiałość – zaleta czy wada?</i> • <i>Oswajanie stresu</i> • <i>Umiejętność samooceny - moje</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pozytywnych postaw uczniowskich 2. Kształtowanie osobowości ucznia zwłaszcza takich cech jak: pracowitość,

<p><i>wady i zalety</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Samoakceptacja źródłem rozwoju osobistego</i> • <i>Stres w życiu człowieka i sposoby radzenia sobie z nim</i> • <i>Przyczyny niepowodzeń w nauce</i> • <i>Techniki uczenia się i zapamiętywania</i> • <i>Motywacja do nauki</i> • <i>Moje hobby</i>	<p>odpowiedzialność, koleżeństwo, właściwy stosunek do nauczycieli i personelu : przez własny przykład, lekturę i film, warsztaty, stosowanie nagród i kar</p> <p>1.Rozwijanie zainteresowań przez: kółka zainteresowań, udział w olimpiadach i konkursach, wycieczki edukacyjne, przygotowanie imprez szkolnych</p> <p>3.Rozwój intelektualny: wdrażanie do samodzielnego zdobywania wiedzy, systematyczną analizę wyników nauczania -Kształtowanie umiejętności planowania i organizowania pracy własnej ucznia</p> <p>4.Zapoznanie ucznia z techniką pracy umysłowej, wyrabianie umiejętności samodzielnego myślenia, analizowania, wnioskowania i uogólniania.</p>
<p>DZIAŁ III KSZTAŁTOWANIE KULTURY OSOBISTEJ UCZNIĄ</p>	
<p>Treści programowe</p>	<p>Cele i zadania</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Życie w zgodzie z rytmem natury (nauka, wypoczynek – znalezienie właściwych proporcji)</i> • <i>Dotrzymanie umów i obietnic - analiza własnych możliwości</i> • <i>Ludzie którym ufam – Autorytety</i> • <i>Kultura bycia czyli SAVOIR VIVRE na co dzień</i> • <i>Właściwe korzystanie z dóbr kultury</i> • <i>Właściwe zachowanie na lekcjach</i> • <i>Właściwe zachowanie uczniów poza szkołą</i> • <i>Czystość języka – czy to ma znaczenie?</i> • <i>Lekcja z cyklu „Polecam” ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert</i> • <i>Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowanie uroczystości szkolnych</i>	<p>1.Kształtowanie prawidłowych nawyków życia codziennego przez: zasady zachowania się w różnych okolicznościach, wyrabianie właściwego stosunku do drugiego człowieka</p> <p>2.Kształtowanie właściwego korzystania z dóbr kultury przez organizowanie wycieczek do kina, teatru, muzeum</p> <p>3,Egzekwowanie odpowiedniego stroju na uroczystościach i lekcjach w-f</p>

DZIAŁ IV	
OCHRONA PRZED NEGATYWNYM WPLYWEM MEDIOW I SEKT	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim jestem? – pojęcie godności ludzkiej. Media i wszystko na sprzedaż?</i> • <i>Portale społecznościowe w naszym życiu - plusy i minusy</i> • <i>Nasza prywatność a wirtualny świat</i> • <i>Cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić</i> • <i>Własny styl a nakazy mody</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie postawy dystansu i krytycyzmu wobec informacji przekazywanych przez media 2. Ukierunkowanie uczniów na właściwy wybór poprzez: dyskusje na lekcjach wychowawczych i lekcjach religii oraz spotkania z psychologiem i pracownikami poradni
DZIAŁ V	
PRZECIWDZIAŁANIE PATOLOGIOM SPOŁECZNYM /ALKOHOLIZM, NARKOMANIA, PRZESTĘPCZOŚĆ/	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Złość, obserwacja, prośby</i> • <i>Jak się kłócić, jak krytykować - wyrażanie złości i gniewu w nieinwazyjny sposób</i> • <i>Umiejętność przeciwstawiania się zagrożeniom – mówienie NIE. Unikanie sytuacji sprzyjających powstawaniu agresji i przemocy</i> • <i>Uczenie dostrzegania przemocy w środowisku rówieśniczym</i> • <i>Wskazywanie osób i instytucji pomocnych w zwalczaniu przemocy</i> • <i>Uległość, asertywność, agresja – analiza postaw</i> • <i>Człowiek twórczy a używki</i> • <i>Moda na dopalacze – o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych</i> • <i>Alkohol? Narkotyki? Papierosy? NIE DZIĘKUJĘ</i> • <i>Jestem wolny od nałogów</i> • <i>Jestem uzależniony od....</i> • <i>Związki między środkami psychoaktywnymi a wynikami w nauce, pracy, twórczości</i> • <i>Zdrowe odżywianie się – szczupły nie musi oznaczać chudy</i> • <i>Wybierz dobrze – żuć palenie</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Troska o bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne i fizyczne młodych przez działalność profilaktyczną, wyrabianie ambicji, silnej woli, kształtowanie świadomości szkodliwości nałogów: akcje antynikotynowe, środki wizualne/broszury, plakaty, filmy, spotkania z pracownikami poradni i sanepid, stały kontakt z higienistką szkolną, regulowanie obciążenia ucznia pracą domową, prelekcje i seminaria, konkursy wiedzy, 2. Troska o dobro społeczne: przyzwyczajenie ucznia do poszanowania mienia społecznego poprzez troskę o powierzone młodzieży sprzęt, pomoce naukowe, pracownie, estetykę szkoły, udział w pracach społecznie użytecznych na rzecz szkoły, kontrola obuwia, stosowanie kar wobec uczniów niszczących mienie szkoły, systematyczne przygotowywanie gazetek szkolnych, zagospodarowanie gablot

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Agresja i przemoc w szkole – jak sobie z nią radzić?</i> • <i>Agresja słowna – przyczyny i skutki</i> • <i>Silny ma rację? – przyczyny powstawania zachowań agresywnych i przemocy</i> • <i>Grupa a przemoc</i>	
DZIAŁ VI	
WYCHOWANIE REGIONALNE I PATRIOTYCZNE	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ja w zjednoczonej Europie. Kim jestem i dokąd zmierzam?</i> • <i>Rzeczywistość w której żyję. Moje prawa i obowiązki.</i> • <i>Współczesny świat. Rola agresji w rozwiązywaniu międzynarodowych sporów. Wojny, terror, problem uchodźstwa</i> • <i>Niemodne słowa?: OJCZYŻNA, PATRYOTYZM, HONOR, POLAK, UCZCIWOŚĆ, CZŁOWIECZEŃSTWO</i> • <i>Wybory parlamentarne dlaczego powinniśmy nich uczestniczyć?</i> • <i>Czym jest dla mnie ojczyzna?</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Śledzenie życia w kraju i za granicą w toku dydaktycznych przez korzystanie ze środków masowego przekazu /audycje, artykuły/ 2. Kształtowanie postawy patriotycznej przez: udział w uroczystościach szkolnych, państwowych wg planu szkoły, poznawanie własnej okolicy/wycieczki, foldery, lektura, filmy dokumentalne – korzystanie z dóbr kultury lokalnej 3. Kształtowanie charakteru młodego człowieka przez omawianie bieżących problemów politycznych, państwowych i światowych
DZIAŁ VII	
WYCHOWANIE DO WARTOŚCI	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka</i> • <i>Być czy mieć?</i> • <i>Bycie dojrzałym to wolność OD czy DO czegoś?</i> • <i>Moje prawa a odpowiedzialność</i> • <i>Uchodźca – przyjaciel czy wróg?</i> • <i>Tolerancja i jej granice</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie siebie poprzez: tematykę poruszaną na godzinach wychowawczych, zajęcia pozalekcyjne, samoocenę i ocenę zachowania, 2. Wyrabianie wśród uczniów postawy szacunku do każdego człowieka przez wychowanie sytuacyjne, dyskusję i dialog, współpracę z rodzicami, lekturę, film, wypracowania, naukę religii, rekolekcje wielkopostne, zachęcanie do pracy nad sobą, tolerancję wobec innych osób, szacunek do pracy innych, współpraca z innymi szkołami.

DZIAŁ VIII
AUTOKREACJA, PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA ZAWODOWEGO I CZYNNEGO
UDZIAŁU W ŻYCIU PUBLICZNYM

Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kształtowanie relacji międzyludzkich – język JA</i> • <i>Bariery komunikacyjne – język TY</i> • <i>Przekaz werbalny i niewerbalny</i> • <i>Doradzać czy wysłuchać – rola aktywnego słuchania w pomaganiu innym</i> • <i>Ukazywanie konsekwencji zachowań wobec innych. Rekompensowanie wyrządzonych krzywd.</i> • <i>Dokąd zmierzamy? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego</i> • <i>Moda na dobre wykształcenie - „wyścig szczurów”</i> • <i>Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami i rozwojem osobistym</i> • <i>O problemach natury psychicznej – depresja, nerwice, fobie</i> • <i>Jak zachować wewnętrzny spokój pogodę ducha</i> • <i>Życie z pasją – jak żyć ciekawie?</i> • <i>Zachowania indywidualne i grupowe w miejscach publicznych</i> • <i>Możliwości dalszego kształcenia</i> • <i>Zakłady pracy dla absolwentów</i> • <i>Praca w Polsce czy za granicą?</i> • <i>Planowanie kariery zawodowej</i> • <i>Wolontariat, organizacji charytatywne – dlaczego warto działać?</i> • <i>Mój wygląd świadczy o mnie</i> • <i>Twoje najbliższe plany?</i> • <i>Aktywne rozwiązywanie problemów</i> • <i>Bezpieczeństwo na wakacjach</i>	<p>1.Kształtowanie modelu wzorowego ucznia poprzez: kształtowanie osobowości ucznia według wartości wybranych przez szkołę, stosowanie systemu dyscyplinarnego, rozwijanie zainteresowań ucznia, omawianie bieżących spraw klasowych i ustalanie propozycji ocen z zachowania</p> <p>2.Umiejętność pracy w zespole: przydzielanie uczniom różnych funkcji uwzględniających ich predyspozycje, prowadzenie dokumentacji klasy, szkoły, uczestnictwo w zebraniach samorządu uczniowskiego, inicjowanie i udział w życiu kulturalno-towarzyskim,</p> <p>3. Orientacja zawodowa poprzez: zwrócenie uwagi na zdolności i ich rolę w wyborze dalszego kształcenia, zapoznanie z rynkiem pracy i perspektywami, uświadomienie predyspozycji potrzebnych do wykonywania danego zawodu, organizowanie wycieczek do zakładów pracy, uczelni,</p> <p>4.Przygotowanie do czynnego udziału w życiu publicznym poprzez: włączanie klasy w życie i pracę zbiorowości szkolnej, podkreślanie roli umiejętności dyskusowania i negocjacji, właściwej autoprezentacji</p>
<p>DZIAŁ IX WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE</p>	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dyskusja, negocjacje, kompromis – rodzice i dzieci, dorośli i młodzież</i>	<p>1.Kształtowanie poprawnych stosunków między rodzicami a dorastającą młodzieżą (dyskusja, artykuły)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, emocjonalna i społeczna</i> • <i>Nawyki życia codziennego</i> • <i>Partner na całe życie</i> • <i>Zakładam rodzinę</i> • <i>Rola kobiety i mężczyzny rodzinie</i> • <i>Zostałem rodzicem będąc uczniem</i> • <i>Jaki będę gdy założę rodzinę?</i> 	<p>2.Zapoznanie z problematyką życia uczuciowego i erotycznego człowieka (film, książka, spotkanie ze specjalistą – lekarz, psycholog, specjalista od wychowania prorodzinnego)</p> <p>3.Rozwijanie potrzeby więzi uczuciowej: podkreślanie empatii w kontaktach z drugim człowiekiem, rozpatrywanie płci w aspektach: biologicznym, psychicznym, społecznym)</p> <p>4. Ukazanie roli w życiu człowieka</p>
DZIAŁ X WYCHOWANIE EKOLOGICZNE	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zagrożenia epidemiologiczne – postępowanie w przypadku wystąpienia epidemii</i> • <i>Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia współczesnego człowieka</i> • <i>Bieżące problemy współczesnego świata</i> 	<p>1.Kształtowanie postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska</p> <p>2.Ukazanie zagrożeń wynikających z nieracjonalnego korzystania z zasobów naturalnych</p>

KLASY MATURALNE

DZIAŁ I ORGANIZACJA ZESPOŁU KLASOWEGO I ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI UCZNIÓW	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Organizacja pracy na lekcjach wychowawczych</i> • <i>Wybór samorządu klasowego</i> • <i>Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły</i> • <i>Procedury maturalne</i> • <i>Nauka wypełniania deklaracji maturalnych</i> 	<p>1.Akceptacja obowiązków związanych z edukacją w szkole</p> <p>2.Organizacja zespołu klasowego</p> <p>3.Kształtowanie umiejętności oceny i samooceny przez wspólne omawianie bieżącego życia klasy</p> <p>4.Zapoznanie z procedurami, dokumentami i koncepcją Nowej Matury</p>
DZIAŁ II WSZECHSTRONNY ROZWOJ UCZNIĄ	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Samoakceptacja źródłem rozwoju osobistego</i> • <i>Mówienie „NIE” a autorytet</i> 	<p>1.Dążenie do samodoskonalenia się poprzez umiejętne rozpoznawanie prawidłowych zachowań i wyborów życiowych</p> <p>2.Znalezienie możliwości wszechstronnego</p>

<p><i>w grupie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co to znaczy być asertywnym?</i> • <i>Wiara we własne siły połową sukcesu</i> • <i>Egzamin – chcę go zdać jak najlepiej</i> • <i>Pasja a sukces zawodowy</i> • <i>Stres a egzaminy</i> • <i>Zmiana postępowania wobec stresu</i> • <i>Jak się uczyć efektywnie</i> • <i>Jak zdawać, żeby zdać?</i> • <i>Umiejętne gospodarowanie czasem pracy i wolnym od zajęć</i> • <i>Co to znaczy być zdrowym?</i> • <i>Będę człowiekiem sukcesu</i> • <i>Nie bój się porażki – ona również kształci</i>	<p>rozwoju osobowego w sferze intelektualnej, psychicznej i zdrowotnej</p> <p>3.Rozwijanie zainteresowań przez: koła zainteresowań, udział w olimpiadach, konkursach, wycieczki edukacyjne, przygotowanie imprez szkolnych</p> <p>4.Zapoznanie ucznia z techniką pracy umysłowej, wyrabianie umiejętności samodzielnego myślenia, analizowania, wnioskowania i uogólniania</p>
DZIAŁ III KSZTAŁTOWANIE KULTURY OSOBISTEJ UCZNIĄ	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kto mógłby być dla mnie wzorem autorytetem?</i> • <i>Prawa i obowiązki w szkole</i> • <i>Nasze zainteresowania kulturalne</i>	<p>1.Kształtowanie pozytywnych postaw uczniowskich poprzez wdrażanie do świadomego stosowania regulaminu przez dyskusję na lekcjach wychowawczych, konsekwentne przestrzeganie praw i obowiązków, kształtowanie umiejętności samooceny przez wspólne</p>
DZIAŁ IV OCHRONA PRZED NEGATYWNYM WPLYWEM MEDIOW I SEKT	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kim jestem – pojęcie godności ludzkiej. Media i wszystko na sprzedaż?</i> • <i>Telewizja – najbardziej rozpowszechniony nałóg</i>	<p>1.Zachowanie postawy dystansu i krytycyzmu wobec informacji przekazywanych przez media.</p> <p>2.Ukierunkowanie uczniów na właściwy wybór poprzez: dyskusje na lekcjach wychowawczych, lekcjach religii i zajęciach z psychologiem, filmy edukacyjne</p>
DZIAŁ V PRZECIWDZIAŁANIE PATOLOGIOM SPOŁECZNYM /ALKOHOLIZM, NARKOMANIA, PRZESTĘPCZOŚĆ/	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Agresja – dlaczego się tak zachowujemy?</i>	<p>1.Rozwijanie w uczniach umiejętności rozpoznawania emocji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych.</p>

DZIAŁ VI	
WYCHOWANIE DO WARTOŚCI	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alienacja człowieka we współczesnym świecie</i> • <i>AIDS – pytania i odpowiedzi</i> • <i>Wartości, którymi chciałabym/ chciałbym kierować się w życiu</i> • <i>Czy potrafimy być tolerancyjni?</i> • <i>Cechy prawdziwej przyjaźni</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie siebie poprzez tematykę poruszaną na godzinach wychowawczych, różne momenty wychowawcze, samoocenę i ocenę zachowania. 2. Wyrabianie wśród uczniów postawy szacunku do każdego człowieka poprzez wychowanie sytuacyjne, dyskusję i dialog, lekturę, film, wypracowania, zachęcanie do pracy nad sobą.
DZIAŁ VII	
AUTOKREACJA, PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA ZAWODOWEGO I CZYNNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU PUBLICZNYM	
Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dokąd zmierzamy? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego</i> • <i>Kryteria wyboru zawodu</i> • <i>Wybór zawodu – chęci i predyspozycje</i> • <i>Moda na dobre wykształcenie – „wyścig szczurów”</i> • <i>Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami i rozwojem osobistym</i> • <i>Studia jako etap rozwoju a nie ostateczny efekt</i> • <i>Moje plany życiowe – nauka, rodzina, praca</i> • <i>Wyznaczanie długoterminowych celów</i> • <i>Warsztaty poszukiwania pracy</i> • <i>Komunikacja werbalna i niewerbalna, umiejętność odczytywania sygnałów z otoczenia</i> • <i>Przegląd ofert szkół wyższych</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie modelu wzorowego ucznia poprzez rozwijanie zainteresowań, umiejętności organizacyjnych umiejętności dokonywania samodzielnych wyborów i podejmowania właściwych decyzji życiowych i zawodowych. 2. Ozwijanie umiejętności pracy w zespole poprzez przydzielanie uczniom różnych funkcji zgodnie z ich predyspozycjami. 3. Orientacja zawodowa poprzez zwrócenie uwagi na zdolności i ich rolę w wyborze dalszego kierunku kształcenia 4. Zapoznanie z rynkiem pracy, perspektywami 5. Nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, konstruowania dokumentów aplikacyjnych i zachowania się na rozmowie kwalifikacyjnej. 6. Spotkanie ze studentami. 7. Wycieczki do zakładów pracy, uczelnie.

DZIAŁ VIII

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Treści programowe	Cele i zadania
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Co to znaczy być dojrzałym? – Dojrzałość psychiczna, fizyczna, emocjonalna i społeczna</i> • <i>Kariera czy rodzina? Czy umiesz dokonać wyboru</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z problematyką życia uczuciowego i erotycznego człowieka 2. Rozwijanie potrzeby więzi uczuciowej poprzez podkreślenie empatii w kontaktach z drugim człowiekiem 3. Ukazanie roli rodziny w życiu człowieka